

Sygn. akt III KO 86/22

POSTANOWIENIE

Dnia 28 września 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Mirek

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu
w dniu 28 września 2022 r.,
wniosku Sądu Rejonowego w Kielcach
z dnia 11 lipca 2022 r., sygn. akt IX K 822/22
o przekazanie sprawy innemu sądowi równorzędnemu,
na podstawie art. 37 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

**uwzględnić wniosek i sprawę przekazać do rozpoznania
Sądowi Rejonowemu w Szydłowcu.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 11 lipca 2022 r., IX K 822/22, Sąd Rejonowy w Kielcach wystąpił do Sądu Najwyższego z wnioskiem o przekazanie do rozpoznania innemu równorzędnemu sądowi, w trybie art. 37 k.p.k., sprawy D. Ż., oskarżonego o popełnienie przestępstw z art. 226 § 1 k.k. i art. 212 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 231a k.k. oraz z art. 216 § 1 k.k.

W uzasadnieniu wystąpienia wskazano, że w charakterze pokrzywdzonych występują w sprawie sędziowie orzekający w Sądzie Rejonowym w Kielcach, a także sędziowie Sądu Okręgowego w Kielcach, w tym m.in. [...] tego Sądu.

Oskarżony, przedstawiając w tej kwestii swoje stanowisko wyrażone w piśmie z dnia 10 sierpnia 2022 r., wniósł o nieuwzględnienie inicjatywy Sądu Rejonowego w Kielcach.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek Sądu Rejonowego jest zasadny i zasługuje na uwzględnienie. Oczywiście jest, że instytucja określona w art. 37 k.p.k. ma charakter wyjątkowy, zaś odstępianie od zasady rozpoznania sprawy przez sąd miejscowo właściwy może nastąpić tylko w razie zaistnienia sytuacji jednoznacznie świadczącej o tym, iż pozostawienie sprawy w gestii tego sądu sprzeciwiałoby się dobru wymiaru sprawiedliwości. Przekazanie sprawy w omawianym trybie może nastąpić tylko wtedy, gdy w sposób realny występują okoliczności, które w odbiorze uczestników postępowania lub odbiorze społecznym mogą stwarzać uzasadnione przekonanie o braku warunków do obiektywnego i bezstronnego rozpoznania sprawy w danym sądzie. Taka właśnie sytuacja zaistniała aktualnie w niniejszej sprawie. Wniesienie do Sądu Rejonowego w Kielcach aktu oskarżenia, w którym zarzucono oskarżonemu popełnienie przestępstwa z art. 216 § 1 k.k. i połączenie do wspólnego rozpoznania spraw o sygn. akt IX K 609/22 i II K 1376/21 zmieniło realia procesowe będące podstawą wcześniejszej odmowy zastosowania przez Sąd Najwyższy instytucji z art. 37 k.p.k. (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 września 2021 r., IV KO 121/21).

Zauważyć bowiem należy, że obecnie pokrzywdzonymi w sprawie, a więc i osobami, które ze względu na możliwości korzystania z uprawnień oskarżyciela posiłkowego mogą stać się stronami postępowania są m. in. [...] Sądu Okręgowego w Kielcach, a więc sądu nadrzędnego nad sądem właściwym miejscowo do rozpoznania sprawy. Powoduje to, że w odbiorze społecznym może powstać usprawiedliwione przekonanie o braku warunków do obiektywnego rozpoznania sprawy przez Sąd Rejonowy Kielcach, co oczywiście nie służy budowaniu autorytetu wymiaru sprawiedliwości. Pomimo braku oparcia w systemie organizacyjnym sądownictwa powszechnego, w odbiorze społecznym nadzór orzeczniczy sądów wyższych instancji, podobnie jak i wewnętrzny nadzór administracyjny sprawowany przez prezesa sądu okręgowego jest postrzegany jako nadzór hierarchiczny, czy też służbowy. Stąd też, dla uniknięcia sytuacji mogącej wywoływać negatywną ocenę pracy wymiaru sprawiedliwości, celowym jest przekazanie sprawy do innego sądu równorzędnego, w stosunku do którego sądem wyższego szczebla nie jest Sąd Okręgowy w Kielcach. Sądem takim jest

położony w obszarze właściwości sąsiedniego sądu okręgowego (Sądu Okręgowego w Radomiu) Sąd Rejonowy w Szydłowcu.

Mając na uwadze powyższe orzeczono jak w części dyspozytywnej postanowienia.

[as]